ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ” ГРАД ВРАЦА
ж. к. „Младост”, тел./факс 092/62-21-46, 62-41-24, info-602041@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
РУМЕН ПЕТКОВ
ДИРЕКТОР

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“ ГРАД ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2024 – 2029 ГОДИНА

Стратегията за развитие на ОУ „Васил Левски“ за периода 2024 – 2029 година е одобрена от Обществения съвет, приета с Решение на Педагогическия съвет, протокол № 2 от 10.10.2024 г. и е утвърдена със Заповед № 107 от 11.10.2024 г. на директора на училището и актуализирана на Педагогически съвет протокол № 10/16.04.2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Общи положения

1. Нормативна основа
2. История. Статут
3. Администриране

II. Анализ на състоянието на образователната институция

III. PEST и SWOT анализ

IV. Мисия и визия на училището. Принципи

V. Стратегическа цел и подцели. Дейности по оперативните цели

VI. Индикатори за измерване на дейностите по изграждане системата за качество

VII. Приложение: План за изпълнение на дейностите по стратегията за развитие

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящата Стратегия определя развитието на *Основно училище „Васил Левски“, град Враца* през следващите 5 години чрез оптимизиране и обновяване на технологиите, методите, средствата и организацията на дейностите в съответствие с приоритетите за развитие на образованието в Република България и принципите на общото Европейско образователно пространство.

Стратегия е резултат от осъзната в училищната общност необходимост от промяна и превръщането на училището в организатор, създаващ условия за личностно развитие на учениците чрез формиране на ключови компетентности и способности за самостоятелно усвояване на знания.

1. Нормативна основа

Стратегията за развитие на училището се основава на приоритетите, целите и стандартите, заложени в следните документи:

Нормативни основания за разработване на стратегия за развитие на институцията

1. *Правна рамка на ЕС*

1.1. Препоръка на Европейския парламент и Съвета от 12.02.2001 г. за европейско сътрудничество при оценяване качеството на училищното образование;

1.2. Препоръка на Европейския парламент и Съвета от 18.06.2009 г. за приемане на Европейска референтна рамка за осигуряване на качеството в професионалното образование и обучение.

1.3. Европейската референтна рамка за ключовите компетентности за учене през целия живот.

1.4. Програма „Образование“ 2021-2027 с европейско финансиране.

2. *Национална правна рамка*

2.1. При разработването на стратегия за развитието си институцията следва да се съобрази с редица национални стратегически документи:

- Национална програма за развитие „България 2030“;
- Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030);
- Стратегия за възпитателната работа в образователните институции (2019 – 2030 г.)
- Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021 – 2030);
- Национална стратегия за детето (2018 – 2030 г.);
- Секторна стратегия за безопасност на движението по пътищата (2021 – 2030);
- Национална програма за превенция на насилието и злоупотребата с деца 2023 – 2026, приета с Решение № 51 от 23.01.2023 г на Министерския съвет от 26.01.2023 г.;
- Национална програма за закрила на детето (2019 г.);
- Национален план за възстановяване и устойчивост на Република България;
- Национална квалификационна рамка на Република България;
- Национални програми за развитие на образованието;
- Закон за предучилищното и училищно образование (ЗПУО).
- Държавни образователни стандарти
- Областната стратегия за развитие на област Враца;
- Областна стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците;
- Общинска стратегия за развитие на образованието;
- Общинска стратегия за личностно развитие на децата и учениците и др.

2.2. Стратегията за развитие на училището се разработва в съответствие с изискванията на:

- Закон за предучилищното и училищното образование
- Закон за професионалното образование и обучение
- Закона за закрила на детето;
- Закон за защита на личните данни;
- Закона за защита от дискриминация;
- Закон за семейните помощи за деца;
- Закон за здравословни и безопасни условия на труд;
- Държавните образователни стандарти;
- Колективен трудов договор в системата на предучилищното и училищното образование;
- Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
- Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и др.

Настоящата Стратегия за развитие на ОУ „Васил Левски“ е разработена на основание чл. 263, ал.1, т.1, ал. 3, 4 и 6 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) и чл. 7, ал. 1 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС).

Стратегията за развитие на училището обхваща петгодишен период от 2025 до 2030 учебни години, като се актуализира при необходимост. Към Стратегията за развитие на училището ежегодно се прилага план за действие и финансиране, а резултатите от изпълнението се отчитат в края на всяка учебна година.

Стратегията за развитие на ОУ „Васил Левски“ е одобрена от Обществения съвет на училището (чл. 269, ал. 1, т. 1 от ЗПУО).

2. История и статут

В Основно училище „Васил Левски“ се обучават 257 (брой) ученици от първи до седми клас в дневна и индивидуална форми на обучение. Обучението се осъществява от 34 педагогически специалисти.

Наименованието на училището: Основно училище „Васил Левски“ .

Седалището на училището: гр. Враца

Официалният адрес: жк. „Младост“, ул. „Коста Бошнаков“ № 17

Училището е общинско. Според вида на подготовката то е неспециализирано, а според етапа или степента на образование е основно от I до VII клас.

Училището осигурява общообразователна и разширена подготовка. Създават се условия и за допълнителна подготовка с цел развитието на интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всяко дете и на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му.

Предимство на училището е целодневната организация на обучение (ЦДО), в която са сформирани 11 групи на целодневна организация на учебния ден (ГЦОУД) от първи до седми клас. Училището осигурява обедно хранене и целодневно обучение на 230 ученици, което е почти 90% от общия брой на учениците.

За постигане на целите си училището работи в партньорство с Младежки център-Враца, Регионален исторически музей-Враца, Регионална библиотека „Христо Ботев“, Етнографски музей и др., както и с органите на местната власт и неправителствени организации.

3. Администриране

Постигането на стратегическите и оперативните цели за планирания пет годишен период е обвързано с приемането и гласуването на педагогически съвет на План за изпълнение на дейностите, включващ времеви график, отговорни лица за изпълнение на конкретните дейности, бюджет и отчитане на резултатите.

Очакваните резултати са обвързани с редица външни фактори, което ги прави трудно прогнозируеми. Те се превръщат в желано състояние, което ангажира всеки представител на образователната институция с поемане на конкретна отговорност за всяка една от дейностите, залегнали в плана.

Планът е разработен на базата на обобщен анализ на силните и слабите страни на училището и установените потребности в сферата на качеството на образователния процес.

Предвижда се актуализацията му да се извършва при необходимост или на всеки две години.

Мониторингът по изпълнение на предвидените в плана дейности е приоритет на ръководството на училището с активното участие на обществения съвет като орган за граждански контрол

Основно училище „Васил Левски“ работи на делегиран бюджет от 2009 година. Има опит при планирането и разходването на финансовите средства. Изградената система за финансово управление и контрол на публичните средства в образователната институция като план от дейности, обхващащ управленски задължения и политики и методи гарантира сигурност при управлението на финансовите средства.

Голяма част от предвидените мерки и дейности за постигане на оперативните цели не изискват финансиране. Те са обвързани от активната намеса на човешки фактор чрез осъществяването на меки мерки, политики и дейности.

Финансовото осигуряване изпълнението на стратегията за развитие на училището се осигуряват от делегирания бюджет на училището, собствени средства, средства от проекти, финансирани от ЕС, и от национални програми, други източници- наем и дарения.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА ИНСТИТУЦИЯ

1. Характеристика на образователната среда:

Основни предизвикателства пред образователната система и ефективни начини за справяне с тези предизвикателства на Основно училище „Васил Левски“ .

Новите предизвикателства пред традиционните образователни модели и традиционните форми на общуване са продиктувани от динамично променящите се обществени отношения и дигитализацията на образователния процес. Единствен начин за справяне с предизвикателствата е изграждането на автономни и инициативни личности, уважаващи другите, способни да работят съвместно, владеещи ключови компетентности, с нагласи за учене през целия живот, осъзнати за силните си страни и способни да ги развиват и прилагат за себе си и в полза на общността. За тази цел училището прави своя избор да се развива като съвременна конкурентноспособна образователна институция, на която целите и резултатите от ученето са подчинени на новите образователни стандарти, обвързани с условията и процесите за тяхното постигане.

Ключовите компетентности, които учениците в Основно училище „Васил Левски“ трябва да овладеят като комплекс от взаимосвързани знания, умения и нагласи или отношения, необходими за личностното им развитие и изграждането на активната им гражданска позиция, намират своето място в изучаването на общообразователната, разширената и допълнителната подготовка. Основно училище „Васил Левски“ предприема политики и мерки, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности.

Образователната институция е изправена и пред друго предизвикателство – осигуряване на възможности за приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование, като процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всеки ученик и на разнообразието от потребности на всички ученици. В контекста на приобщаващото образование ОУ „Васил Левски“ дава ясен знак

за хуманизъм и толерантност, тъй като в него се обучават интегрирано само през настоящата учебна година 26 ученици със специални образователни потребности (СОП) от I до VII клас. Училището е от първите започнали процеса на интеграция на ученици със СОП от 2005 г.

Ярък пример за демократичния дух на образователната институция е приобщаването на родителите като активни участници в образователния процес и разгръщането на възможностите им за граждански контрол чрез участие в Обществен съвет.

В училището е сформиран и Ученически съвет като форма за ученическо самоуправление, чрез която учениците участват в обсъждането при решаването на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност и дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и факултативни часове и училищния учебен план. Училищното ръководство съдейства на учениците от Ученическият парламент да получават подкрепа и от органите на местно самоуправление при техни инициативи, свързани с живота на общността. Най-често тези инициативи засягат тяхното гражданско самосъзнание, екологичната култура и преодоляването на агресията и насилието сред младите хора.

Автономията на училището включва правото му да разработва училищни учебни планове, учебни програми за разширена и допълнителна подготовка, както и да разпределя учебната програма в рамките на съответния етап в зависимост от потребностите на учениците. Това е истинско предизвикателство, носещо след себе си и свобода, и отговорност, защото резултатите от избора стават известни след години. В този контекст училището поема предизвикателството да разработва интердисциплинарни учебни програми, свързани с природните и обществени науки, новите технологии и чуждите езици, в резултат на които да се подобрят резултатите от ученето по съответните учебни предмети.

Важен фактор за гаранция на качествено образование е непрекъснатото повишаване квалификацията на педагогическите специалисти и превръщането й не само в право, но и в задължение. Въвеждащата квалификация е за адаптиране в образователната среда и за методическо и организационно подпомагане и е ориентирана към преимуществено към млади и новоназначени педагогическите специалисти, назначени на нова длъжност или заемат длъжност след прекъсване на учителския си стаж за повече от две учебни години. Въвеждащата квалификация се организира в рамките на вътрешноинституционалната квалификация като на лицето се определя наставник. Наставничеството се утвърди като подкрепа в Основно училище „Васил Левски“ на новоназначения педагогически специалист в процеса на адаптирането му към професия и се приема добре от него при методическото и/или административното подпомагане при изпълнението на задълженията му.

В Основно училище „Васил Левски“ продължаващата квалификация на педагогическите специалисти се реализира чрез обучения по международни и национални програми и повишаване на компетентностите на конкретния педагогически специалист под формата на семинари, дискусионни форуми, открити практики с цел обмяна на опит, представяне на проекти, резултати и анализи на реализирани педагогически изследвания и др..

В съответствие с професионалния профил на изпълняваната длъжност, се търси път за професионално развитие, адекватно на националната, регионалната, общинската и училищната политика, насочено и към напредъка на учениците. Очакванията са тези

политики и мерки за кариерно развитие на педагогическите специалисти да благоприятстват атестацията им като оценка на съответствието на дейността им с постигнатите резултати.

Гаранция за добро управление е и умението за управление на делегиран бюджет и осигуряване на алтернативни източници на финансиране, което училищното ръководство поставя като една от приоритетните си оперативни задачи.

2. Демографска характеристика:

ОУ „Васил Левски“ е структура от образователната система на региона и община Враца. Характерно за региона през последните три десетилетия е сериозната и задълбочаваща се демографска криза с отчетливо увеличаване броя на населението от ромски произход и масовото обезлюдяване на малките населени места. Известно оживление през последните пет години се забелязва в икономическата структура на община Враца с привличането на сериозни инвеститори и разкриването на работни места, което доведе до задържане процеса на миграция и намаляване броя на населението. Преди повече от 15 години при закриването на помощните училища и оптимизиране на училищната мрежа в община Враца абсолютно необосновано и без всякаква визия за тежките последици в ОУ „Васил Левски“ са насочени 100% от закритото помощно училище, както и ученици от отдалечени населени места в общината със закрити училища. И от помощното училище и от закритите училища преместените ученици са почти изцяло от ромски произход с изключително нисък битов и социален статус, което поставя училището в сериозен риск от превръщането му в сегрегирано.

3. Характеристика на училището:

3.1. Ученици

В училището се обучават ученици от първи до седми клас включително, живеещи в гр. Враца, кв. Кулата, с Нефела, с. Паволче, с. Костелево и с. Крапец.

Анализът на движението на ученици показва, че учениците се преместват основно по семейни причини, преместване поради смяна на местоживеене и напускане на страната. В периода от 2020 до 2024 година има 1 отписан ученик от училище през 2022/2023 учебна година.

Средният годишен успех на училището през периода 2020 – 2024 година е:

1. за учебната 2020/2021 година е Много добър (4,51);
2. за учебната 2021/2022 година е Добър (4,36);
3. за учебната 2022/2023 година е Добър (4,37);
4. за учебната 2023/2024 година е Добър (4,35).

В училището са създадени възможности за включване на учениците в разнообразни форми на занимания по интереси :

- Футбол
- Волейбол
- Шах

- Мажоретен състав
- Народни танци
- Еко клуб
- Електотехника
- Изобразително изкуство
- Шивачество

3.2. Педагогически специалисти и непедагогически персонал

През учебната 2024/2025 година щатният персонал в Основно училище „Васил Левски“ е 46, от които 36 педагогически специалисти, в т.ч. директор, 1 зам.-директор по учебната дейност, 1 ръководител направление “Информационни и комуникационни технологии”, 2 бр. ресурсни учители, 1 училищен психолог и 10 непедагогически персонал.

Училището се управлява от директор. Всички преподаватели са с висше образование, ОКС „магистър“ или „бакалавър“. Голяма част от учителите повишават квалификацията си в различни квалификационни форми: семинари, обучения, придобиване на квалификационни степени. Носители на професионално – квалификационни степени са 70 % от педагогическите специалисти:

Квалификационна степен	V	IV	III	II	I
Брой педагогически специалисти	18	2	-	3	1

Кариерно развитие на педагогическите специалисти

Кариерно развитие на педагогическите специалисти	
Учител: 7	Учители ЦДО: 6
Старши учител 15	Старши учител ЦДО: 5
Главен учител 1	Главен учител ЦДО 0

По отношение на възрастовите характеристики на персонала – педагогически и непедагогически – процентът на работещите:

- над 60 годишна възраст е 15 % (7 бр.);
- между 50 и 60 годишна възраст – 39 % (18 бр.);
- от 40 год. до 50 год. – 24 % (11 бр.);
- от 30 год. до 40 г.– 15 % (7 бр.);
- под 30 г.– 7 % (3 бр.).

През последната година се *увеличава* броят на младите учители.

В училището има *две* синдикални структури, които оказват положително влияние при регулиране на трудовите отношения с директора на училището. Същите участват при разработване на вътрешноучилищните правилници, правила и процедури.

3.3. **Материална и учебно-техническа база** *(описание на материално-техническата база на училището)*

ОУ „Васил Левски“ разполага с модерна учебно-техническа база, с изцяло реновирана открита спортна площадка, актова зала, кабинети по ИКТ достъпен интернет и интерактивни дисплей във всички класни стаи, кабинет по природни науки, ателие по изобразително изкуство и кабинети за групите от целодневна организация на учебния ден. Училището е подсигурено с постоянно видеонаблюдение и СОТ. Има обособено пространство, в което се осъществява обедното хранене. Училищният автобус осъществява превоза на учениците от населените места извън града, които учат в училището. Осезаема е липсата на модерен физкултурен салон, като функциите на такъв изпълняват приспособени две класни стаи. Преподаването по ФВС е затруднено и липсва желаната ефективност особено през зимния сезон.

4. Мерки за повишаване качеството на образованието

От 2017 година ОУ „Васил Левски“ е включено в списъка на иновативните училища в България. И към момента училището реализира дейностите и училищните политики регламентирани в проект „Възможно е!“, като във втория етап от развитието си проектът носи името „Възможно е! Продължаваме!“ В основата си нашата иновация е чрез организиране по нов и усъвършенстван начин на управлението, обучението, образователната среда и на базата на новите принципи и направления дейности, на които са подчинени и посветени професионалните ни усилия да постигнем ефективна интеграция на социално уязвимите и застрашени ученици, в това число и от ромски произход. Това е в отговор на изискванията към институциите, в това число и към Основно училище „Васил Левски“ да се предприемат необходимите политики и мерки за повишаване качеството на образованието и осигуряване на условия за развитие на уменията, талантите и способностите в областта на науките, технологиите и изкуствата, за насърчаване към здравословен начин на живот, физическа активност и занимания със спорт в образователната институция:

4.1. Насочени конкретно към учениците:

- формиране на умения за учене и компетентности в областта на българския и на чужд език;
- формиране на културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество;
- подкрепа при формиране на инициативност и предприемачество, дигитални компетентности, STEM умения и др.;
- насоченост към формиране на социални учения за общуване, самооценка, самоконтрол, работа в екип и др.;
- проследяване на индивидуалното развитие и постигнатите резултати на всеки ученик;

- осигуряване на обща и/или на допълнителна подкрепа за ученици с обучителни трудности и/или с проблемно поведение, в риск от отпадане, със специални образователни потребности;
- постигане на устойчивост и повишаване на резултатите от НВО;
- осигуряване на занимания по интереси според желанията на учениците и възможностите на училището;
- осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности и др.

4.2. Ориентирани към педагогическите специалисти:

- ефективно планиране (дефиниране на ясни образователни цели и планиране на дейности, надграждащи усвоеното и ориентирани към самостоятелна, творческа работа от страна на учениците), избиране и прилагане на иновативни методи, техники и средства при провеждане на учебния час, мотивиращо управление на паралелката;
- използване на мултимедийни презентации и електронни ресурси в образователния процес;
- осигуряване на заместване на отсъстващи учители;
- процес на непрекъснато повишаване квалификацията на педагогическите специалисти и др.

5. Гражданско, здравно и екологично и интеркултурно образование, патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на учениците.

ОУ „Васил Левски“ се утвърди като един от националните лидери в областта на гражданското образование във възрастовите групи- първи- седми клас. Повишава се необходимостта от гражданско участие и училището работи активно за повишаване на гражданско, здравно и екологично и интеркултурно образование в разширената подготовка (по общообразователни учебни предмети, включени в раздел А или по учебни предмети, които не се изучават в раздел А в съответния клас, но се изучават в процеса на училищно обучение), в които да се изучават интегрирано учебни предмети от областта на глобалното, гражданското, здравното образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, защитата на родината, населението и околната среда, както и такива, които формират национално самочувствие, патриотичен дух и родолюбие.

В училището се планират и реализират дейности, насочени както за запознаване на учениците с националните, европейските и световните културни ценности и традиции, така и за съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност и българското национално самосъзнание. Групите по гражданско образование са разработили и защитили през годините стотици проекти посветени на това.

Приоритет в училищната политика е усвояването на българския книжовен език. За постигане на целите, свързани с изискванията към устната и към писмената реч при усвояването на българския език.

В работата на педагогическите специалисти водещи са иновативността и ефективността, организацията на образователния процес се гради на научна обоснованост и прогнозиране на резултатите от иновациите за високо качество на резултатите от обучението по всички учебни предмети. Налице е и интегритет на науките – изучаване на учебни предмети от областта на глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното

образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, защитата на родината, населението и околната среда.

6. Осигуряване на равен достъп до образование и превенция на риска от ранно отпадане

Традиционно училището определя като един от основните си приоритети превенцията на ранното напускане на учениците и превенцията от отпадане на учениците в задължителна училищна възраст. Усилията на училищната общност са насочени към потребностите на ученика и неговата мотивация за учене и приемане на мерки за повишаване качеството на образованието.

Училището прилага мерките, регламентирани в Постановление № 100 на Министерски съвет от 8.06.2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст:

1. своевременно установяване на причините и прилагане на мерки за предотвратяване отсъствието на ученици;
2. своевременно извършване на посещения по домовете на ученици в риск от отпадане, за които се установи, че отсъстват от училището без уважителни причини;
3. системно взаимодействие с родителите с цел мотивирането им за осигуряване на трайното присъствие на ученика в образователната институция;
4. предлагане на мерки за обща и допълнителна подкрепа на учениците в риск от отпадане в съответствие с държавния образователен стандарт за приобщаващо образование;
5. предлагане на мерки за ангажиране на застрашените от отпадане ученици в училищния живот и др.

Ориентацията към интересите и мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика са акцент в работата на всеки учител с оглед преодоляване на пречките пред ученето.

Важно място е отделено на дейности, ориентирани към осигуряването на равен достъп до качествено образование и приобщаване на учениците от уязвими групи.

7. Приобщаване на учениците, противодействие на агресията, тормоза и насилието

Училището осигурява *обща подкрепа за личностно развитие*, която е насочена към всички ученици, гарантира участието и изявата им в образователния процес и включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти – обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с учениците в класа;
2. кариерно ориентиране на учениците – провеждано от класния ръководител или от педагогическия съветник;
3. занимания по интереси;
4. дейности за превенция на обучителните затруднения, включително логопедична работа;

5. допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху обучението по български език, включително огрaмотяване на ученици, за които българският език не е майчин;
6. консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
7. провеждане на консултации с напреднали ученици и др.;

Допълнителна подкрепа за личностно развитие се предоставя въз основа на оценка на индивидуалните потребности на ученика, извършена от екип за подкрепа за личностно развитие на ученика**.** Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби и с хронични заболявания.

Училището прилага не само политика за подкрепа за личностно развитие на учениците, но и за изграждане на позитивен организационен климат и за утвърждаване на позитивна дисциплина. Изграждането на позитивен организационен климат изисква създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

Основен принцип в утвърждаването на позитивна дисциплина е институционалната политика за противодействие на тормоза и насилието, полагането на координирани и последователни усилия за предотвратяване на агресията във всичките ѝ видове и създаване на по-сигурна среда в образователната институция. При работата с учениците се прилагат мерки и подходи, гарантиращи изслушване на ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

В организирането и провеждането на всички дейности се прилагат принципите на:

- хуманизъм и толерантност;
- равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
- автономия при провеждане на образователни политики;
- самоуправление и децентрализация;
- прозрачност на управлението;
- предвидимост на развитието на училищното образование и др.

В училището функционира училищен координационен съвет (УКС) за прилагане на Механизма за противодействие на тормоза и насилието, който се определя със заповед на директора в началото на учебната година. Изготвя се План за работа на УКС за предприемане на превантивни мерки и дейности срещу агресията в училище и изготвя доклад за резултатите в края на учебната година.

III. PEST и SWOT АНАЛИЗ

PEST АНАЛИЗ (P – политически; E – икономически; S – социални; T – технологични фактори)

Политически и социално-икономически анализ:

1. Политическата нестабилност през последните четири години на национално и международно ниво неизбежно оказва в една или друга степен влияние върху всички публични системи и институции. Функционирането на образователната система също неправи изключение.

2. Трудовата миграция, поради сложната политическа обстановка и нарастващият ръст на инфлацията принуждават редица семейства да потърсят препитание извън страната, което води и до преждевременно напускане на образователната система на техните деца. **Действието на механизмите за обхват** дава своя положителен принос, но все още проблемът остава нерешен изцяло. Нестабилна/неработеща икономика. Социални неравенства - ниски доходи на семействата; родители, работещи в чужбина, свиване на разходната част от бюджета на училището, рестриктивен бюджет водят до нестабилност. Все още се наблюдава “Съпротива на нагласите” в учителското съсловие и недостатъчна мотивация за реализация на професионалните им задължения.
3. Влошаване на демографските показатели. Ниска заинтересованост на родителите. Отрицателно влияние на средата върху възпитанието на учениците и мотивите за учене. Нисък авторитет на учителската професия (съгл. Мониторинг на Европейската комисия, 2019 г.). Намаляване броя на учениците (демографски срив). Нарастване на социалните различия между учениците. Влошени показатели на възпитателната дейност в семейството, оттам и в училище. Ниска мотивация за учене. Негативно отношение към училището, очертаваща се тенденция за недостиг на учителски кадри - нежелание на студентите да се реализират в учителската среда.

По отношение членството в Европейския съюз:

Училището успешно използва възможностите за участие в европейски проекти и програми. Планира се разработване на проект по програма „Еразъм“ Ключова дейност 1 и 2, от педагози в училището.

4. Подобряване на технологичното обезпечаване на образованието: ИКТ, интернет, електронни ресурси. Промяна във визията и съдържанието педагогическите технологии.
   Осъвременена материална база, съдържаща условия за повишаване на качеството и ефективността на образователния процес. Използване на STEM център.

Целта на SWOT – анализа (силни, слаби страни, възможности и заплахи) е да се определи количествено и качествено състоянието на училището като система. Приложи се групов метод на работа с цел оценката да бъде по-обективна. Чрез него се поставя стратегическата диагноза и е база за извеждане на стратегическите цели и мерки.

СИЛНИ СТРАНИ	**СЛАБИ СТРАНИ, тенденции и прогнози, възможности**
ОБЛАСТ 1 УПРАВЛЕНИЕ НА ИНСТИТУЦИЯТА	
Критерий 1.УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО	
СИЛНИ СТРАНИ:	**СЛАБИ СТРАНИ:**
• Едносменен режим на обучение с целодневна организация на учебния ден; • Разработване на училищни учебни планове за всяка паралелка - всяка година,	Непрекъснато увеличаващият се обем от нормативни регулации и увеличаване на административната тежест при реализация на всички дейности в образователния процес е предпоставка за недостатъчно познаване на нормативната уредба от страна на част от педагогическия персонал.

съгласно изискванията на Стандарта за учебния план, приемането им с решение на Педагогическия съвет, съгласуване с Обществения съвет при условията и по реда на чл. 269 от Закона за предучилищното и училищното образование и утвърждаването им от директора на училището. • Разработване на годишна училищна програма за организация на учебния ден в съответствие със стратегията и спецификата на училището. /чл.19, ал.1 от Стандарта за организация на дейностите/ • Ефективна комуникация и взаимодействие в училищната общност, свързана с реализирането на стратегията.	**РИСКОВЕ/ЗАПЛАХИ ЗА:** Пропускане на срокове, изпълнявани със закъснение дейности, водещи до непълноценно изпълнение на преки професионални задължение и демотивация. **ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА:** Успешно участие във външното оценяване и доразвиване и усъвършенстване на системата за вътрешно оценяване.
Критерий 2: ИНВЕСТИЦИИ В ОБРАЗОВАНИЕТО ИЛИ ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ	
СИЛНИ СТРАНИ:	**СЛАБИ СТРАНИ:**
• Училището няма просрочени неразплатени средства. • Приходи по проекти. • Планиране и реализиране на средства за подобряване на физическата среда, дейностите за занимания по интереси и други. • Планирани и реализирани средства по осигуряване подпомагане на равния достъп и подкрепа за личностно развитие. • Прозрачно управление на бюджета. • Функционира училищен стол – поевтиняване на купона за храна за пътуващите ученици, тези на целодневно обучение и по предложение на класните ръководители.	Недостатъчни средства за системна реализация на текущи ремонти. Сериозни разходи за поддръжка на двора на училището. **РИСКОВЕ/ЗАПЛАХИ ЗА:** • Системата на делегирани бюджети и обвързаността на финансирането с броя на учениците реално спъват пълноценното реализиране на училищни политики поради лимитиране на финансовия ресурс. Липса на реална автономност, съответно съчетана с отговорност за водените политики. **ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА:** • Създаване на условия за участие в национални, европейски и други международни програми и проекти. • Разработване на училищни проекти;

	✓ Изграждане на училищни екипи за разработване на проекти. ✓ Квалификация на екипите по разработване, управление и мониторинг на проекти. • Разработване на процедури по постъпване и разходване на извънбюджетни средства от дарения, спонсорство, наеми, проекти и др.
Критерий 3. ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ. КВАЛИФИКАЦИЯ НА ПЕРСОНАЛА .	
СИЛНИ СТРАНИ:	**СЛАБИ СТРАНИ:**
• Ефективна квалификационна дейност. Прилагане на придобити компетентности от квалификационната дейност. • Педагогическата колегия работи за обезпечаване на доброто развитие на учениците и се стреми да създава позитивен психоклимат в училище. • Назначени са двама ресурсни учители, психолог и логопед за оказване на подкрепа за личностно развитие на учениците. • Сключен е трудов договор с образователен медиатор на 4 часов работен ден. • Сформирани са и работят четири МО и много училищни комисии.	• Застаряващ педагогически колектив и предстоящо пенсиониране на учителите; **РИСКОВЕ/ЗАПЛАХИ ЗА:** • Възможно текучество, поради силния стрес, на който са изложени учителите и търсене на възможност за промяна на работното място на дългогодишни учители в опит за намиране на по-добри и сигурни условия на труд и заплащане; **ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА:** • Оценяване на постигнатите допълнителни резултати от труда на персонала. • Включване на учителите в различни форми на квалификация. • Изграждане на система за менторство на новоназначени педагогически специалисти и условия за приемственост при заместване.
Критерий 4. НОРМАТИВНО ОСИГУРЯВАНЕ	
СИЛНИ СТРАНИ:	**СЛАБИ СТРАНИ:**
•Осигуряване на достъп до законовата и подзаконовата нормативна уредба за осъществяване дейността на училището; • Осигуряване на достъп до учебната документация по изучаваните учебни дисциплини; • Състояние на училищната документация.	Практическа невъзможност да се съчетаят ежедневните професионални усилия със запознаването и прилагането на прогресиращо увеличаващите се нормативни регулации на всички дейности в училище под формата на инструкции, указания, правилници, механизми и т.н. **РИСКОВЕ/ЗАПЛАХИ ЗА:** Засилващата се административна тежест обсебва все повече професионален и времеви ресурс на учителите за сметка на изпълнението на преките задължения. **ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА:**

• Осъществяване на текущ контрол по изрядно водене на училищната документация; • Съхраняване и архивиране на училищната документация съгласно изискванията на Стандарта за информация и документите/Наредба №8 от 11.08.2016 г./.	• Изграждане на вътрешна система за движение на информацията и документите в училището;
ОБЛАСТ 2. ОБРАЗОВАТЕЛЕН ПРОЦЕС	
УЧЕНИЦИ	
СИЛНИ СТРАНИ:	**СЛАБИ СТРАНИ:**
• Обхванати са всички ученици, подлежащи на обучение. • Изключителните постижения в областта на гражданско образование, превърнали училището в национален лидер в последните десет години във възрастовите групи – 7- 14 години. • В училището се провежда обучение съгласно учебния план по иновативния проект „Възможно е! Продължаваме!“: ✓ по допълнителна подготовка Гражданско образование – ФУЧ „Моят свят“; ✓ ФУЧ Религия в начален етап; ✓ ФУЧ Иконопис в начален етап и ИУЧ Иконопис в прогимназиален етап; ✓ Обучение с елементи на Монтесори в начален етап; • Съобразяване с интересите и потребностите на учениците чрез сформиране на групи за занимания по интереси; • Много добра координация и обмен на информация между класни ръководители, учителите и ръководството на училището във връзка със застрашените от отпадане ученици. • Сформирана е Училищна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни	• Резултатите на учениците от НВО по различните предмети са незадоволителни, дължащи се на големия брой ученици от малцинствен произход, имащи несериозно отношение към образованието и обучителни затруднения. • Слаба активност от страна на родителите при решаване на различни училищни въпроси. • Лоша дисциплина в учебните часове в паралелки с концентрация на социално уязвими ученици. • Неспазване на приетите правила и поведение от ученици и родители. • Образованието не е ценност за семействата от уязвими групи и липсва подкрепа от тяхна страна при осъществяване на образователните цели на училището. • Нездравословни навици в част от учениците, в резултат на което се наблюдава ниска работоспособност. • Системно отсъствие от училище на ученици от социално уязвими групи. • Санкционирането на учениците допуснали голям брой отсъствия по неуважителни причини и подаване на информация към Д „СП“ не е достатъчен мотив за прекратяване на практиката.
	РИСКОВЕ/ЗАПЛАХИ ЗА:
	• Недостатъчно ефективно взаимодействие с родителите от уязвимите групи.

(УКБППМН) и са определени членове за участие в екипа за обхват в област Враца по изпълнение на дейностите на Механизма за обхващане и задържане на учениците в училище; • Ученикът е поставен в центъра на УВП и към него се подхожда според индивидуалните му потребности и възможности. • Развиване на умения за екипна работа и сътрудничество у учениците. • Придобиване и развиване на умения за културна идентичност. Участие на ученици в културни прояви, осигурени от училището и/или извън него. • Придобиване и развиване на умения за изразяване чрез творчество. Участие на ученици в конкурси и състезания. • Проследяване на индивидуалното развитие и постигнатите резултати на всеки ученик • Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците с обучителни трудности. • Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците ученици в риск, с хронични заболявания, със специални образователни потребности и с изявени дарби. • Целенасочена работа с децата в риск и със застрашените от отпадане ученици. • Създадени условия за допълнително обучение и консултации по учебни предмети; • Реализиране на целодневна организация на учебния ден за ученици I – VII клас. • Работещ ученически стол. • Активно сътрудничество с Обществения съвет.	• Загуба на училищни навици при продължително отсъствие от училище. • Понижаване на нивото на знания у учениците. • Непостоянен към намаляващ брой на учениците поради демографската характеристика на региона. **ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА:** • Повишаване на учебните постижения, възнаграждаване на положени усилия на учениците за включване в условията за получаване на финансово/ материално подпомагане по правилата за стимулиране на учениците по проекта за иновативно училище „Възможно е! Продължаваме!“; • Изграждане на компетентност за инициативност и предприемчивост. • Партньорство между всички участници в образователния процес за осигуряване на подкрепа за личностно развитие на учениците. • Прогрес на учениците от уязвими групи. • Подобряване на резултатите от национални външни оценявания. • Разширяване на извънкласните дейности. • Внедряване на иновации на базата на ИКТ. Оптимизиране на работата с изоставащи ученици

<table>
<tr><td>

- Изградена е действаща система за награждаване на ученици с финансови, материални награди и екскурзии по Правилника на иновативния проект.
- Формирани активи на класа и Училищен ученически съвет.

</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">УЧПППИЛИЩНА</td></tr>
<tr><td colspan="2"><u>ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ</u></td></tr>
<tr><td>СИЛНИ СТРАНИ:</td><td>СЛАБИ СТРАНИ:</td></tr>
<tr><td rowspan="3">

- Отлични специалисти, даващи всичко от себе си за обучението и възпитанието на децата.
- Редовно се провеждат консултации с родителите и учениците по различни проблеми;
- Класните ръководители и ръководството своевременно уведомяват родителите за допуснати отсъствия, за проблеми в училище, както и за успехите на учениците.
- Осигурена целодневна организация на учебния ден (ЦОУД) с правоспособни учители с висше образование.
- Опит в обучението и подкрепата на ученици със специални образователни потребности (СОП).
- Осигуряване на ресурсно подпомагане на учениците със СОП.
- Предоставяне на обща и допълнителна подкрепа и допълнително обучение.
- Осигурена ЦОУД, обедно хранене и транспорт на пътуващите ученици.
- Учебен процес, обезпечен с безплатни учебници за учениците от I – VII клас и ресурси за учителите.
- Използване на разнообразни подходи, методи, технологии, включително иновативни, в учебния час.

</td><td>Все по-трудно мотивиране на млади специалисти да работят с ученици от уязвими групи, в това число и от ромски произход.</td></tr>
<tr><td>РИСКОВЕ/ЗАПЛАХИ ЗА:</td></tr>
<tr><td>Напускане на системата от перспективни учители, които не издържат на стреса от работата с ниско мотивирани ученици и липса на резултати.</td></tr>
<tr><td>ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА:</td><td>

- Повишаване на квалификацията и обмяна на добри педагогически практики между учителите за работа във физическа и електронна среда;
- Възможности за допълнително стимулиране и индивидуален подход в оценяването на постиженията на отделните педагогически специалисти.

</td></tr>
</table>

ОБЛАСТ 3. ИНСТИТУЦИОНАЛНА СРЕДА	
ФИЗИЧЕСКА СРЕДА	
СИЛНИ СТРАНИ:	**СЛАБИ СТРАНИ:**
• Обновена многофункционална спортна площадка с изкуствена настилка в двора на училището. • Изградена градина за цветя и насаждения през 2021 г. в училищния двор по проект ПУДООС „Моята градина“ • Обособен кабинет „От раклата на баба“ • Библиотека с кът „Монтесори“ • Надграждане и развитие на проекта за иновации в следващите четири години с новия проект „Възможно е! Продължаваме!“ след включване на училището в Списъка на иновативните училища (2021-2025 г.) • Изградена безжична интернет мрежа в училището. • Интерактивна SMART дъска. • Кабинет с таблети и интерактивен дисплей. • Мултимедии и телевизори в част от стаите. • Подобряване на физическата среда за спорт и отдих, „Зелена класна стая“ на открито, места за отдих и изчакване на учениците –пейки и кътове и др. • Осигурен пропускателен режим на входа на училището. • Оптимизиране графика за дежурство. • Тематични експозиции от проектни дейности, художествени произведения на ученици и учители в училището; • Намаляване риска от достъп на външни лица в сградата на училището с оглед предотвратяване условия за инциденти;	• Физкултурният салон е малък за нуждите на училището – заниманията се провеждат в пригодена за целта класна стая. • Липсват условия за развитие на физическата дееспособност на учениците. • Не е изградена STEM среда
	РИСКОВЕ/ЗАПЛАХИ ЗА:
	• Част от учебното оборудване е за подмяна. • Преносимите компютри и мултимедии са недостатъчни за пълно обезпечаване на учебния процес
	ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА:
	• След успешно кандидатстване предстои: - Изграждането на физкултурен салон и STEM център; • Създаване на условия за експониране на проекти и художествени произведения от състезания и проектни дейности. • Позитивното отразяване на училищният живот и постиженията на учениците чрез средствата за масова комуникация.

Нуждата от петгодишна Стратегия за развитие на Основно училище “Васил Левски “ град Враца за периода 2025-2029 г. е продиктувана от амбицията ни за осигуряване на интегрирани и достъпни услуги за образование, както и за приобщаване на ученици (включително от уязвими групи, със специални образователни потребности и със затруднения при усвояване на учебното съдържание) за пълноценно участие в образователния процес и за взаимодействие с родителите и превръщането им в активни партньори.

Тя е съобразена с националната и регионална политика в сферата на образованието. Нашите приоритети отчитат специфичните особености и традиции на училищната образователна среда и представят нашите виждания за качествено образование образователните принципи и цели, заложени в текстовете на ЗПУО. Заложените приоритетни области обхващат всички значими предизвикателства в системата на образованието и обучението и последователно намират своето систематично място в нея.

Нашият екип поема отговорност да провежда училищна политика на партньорство в образователния процес, в която водеща роля имат учениците и учителите, директорът и другите педагогически специалисти, както и родителите като заинтересовани страни.

IV. МИСИЯ И ВИЗИЯ НА УЧИЛИЩЕТО. ПРИНЦИПИ

1. Мисия на училището

Училището подкрепя и подпомага усилията на всеки ученик да израсне като личност с богата култура, с ярко изразено гражданско съзнание и поведение, с висока нравственост и толерантност към другия чрез творческо преподаване и развитие на индивидуалността и творческите заложби му.

2. Визия на училището

ОУ „Васил Левски“ е от първите иновативни училища в България. Постигнатото от реализацията на проект “Възможно е!” и продължението му “Възможно е! Продължаваме!” ще бъде ще бъде развивано и надграждано през следващите пет години. Нашето училище е училище на диалог и сътрудничество. То е увлекателно за учениците, създаващо среда за качествено предучилищно и училищно образование, вдъхновяващо за учителите, приобщаващо за родителите, основаващо се на демократични принципи и подготвящо цялата общност за предизвикателствата на 21 век.

3. Принципи

- законосъобразност – осигурява съответствие на целите и предлаганите мерки със законите и подзаконовите нормативни актове
- всеобхватност –училищните политиките да бъдат подчинени на местно, регионално и национално ниво и в съответствие с политиките на ЕС.
- прозрачност – всички стратегически документи и вътрешни нормативни актове на училището да бъдат публично достъпни.
- документиране –документиране на идеите, предложенията и изказванията в процеса на изготвяне на вътрешните нормативни актове и тяхното съхранение и архивиране.
- обратна връзка –получаване на отговори и реагиране на предложенията на участниците в комисиите и предложенията на ПС.
- приемственост –новите политики, свързани с образователната реформа няма да отрекат вече поетите ангажиментите в рамките на образователната институция и стратегията няма да ги подменя с нови. Добрият опит ще бъде не само съхранен, но и ще продължи да се мултиплицира.
- равнопоставеност – всички заинтересовани страни трябва да имат равни възможности за участие в планирането и реализирането на дейностите по изпълнение на стратегическите и оперативни цели.

V. СТРАТЕГИЧЕСКИ И ОПЕРАТИВНИТЕ ЦЕЛИ. ДЕЙНОСТИ ПО СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ И ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ

1. Стратегически цели

Повишаване авторитета на ОУ „Васил Левски“ чрез изградена единна и ефективна система за управление, която да осигури високо качество на образованието и превръщането на институцията в търсена и конкурентноспособна.

Стратегическите цели на ОУ „Васил Левски“ са ориентирани към постиженията на образователните политики в страната ни и тези от ЕС. Отчитат се националните традиции, регионалните тенденции и общински политики на българското образование. Приоритет е необходимостта от ефективно прилагане на информационните и комуникационни технологии, иновации в образованието и изграждането на вътрешна информационно-комуникационна структура и връзките в нея за осъществяване на образователните цели. На преден план се извежда интелектуалното, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му, залегнали в дейностите по постигане на оперативните цели.

Отчетени са състоянието и потребностите към момента, потребностите на човешките ресурси и нуждата им от подкрепа, както и ролята на училището като обществен фактор в системата на образователните институции в общината и региона.

Стратегическа цел 1: Повишаване качеството и ефективността на образователния процес чрез личностно-ориентирания подход и стимулиране на развитието, творческите заложби и потенциала на всеки ученик, създаване на учеща среда за осигуряване на щастливо детство за всяко дете.

Стратегическа цел 2: Повишаване ефективността на управлението на училището.

Стратегическа цел 3: Привличане на ресурси от общността и външната среда, участия в национални и международни програми и проекти на Европейския съюз и тяхното реализиране.

Стратегическа цел 4: Осигуряване на съвременна и ефективно подкрепяща образователния процес институционална среда.

2. Оперативни цели

Разработените оперативните цели произтичат от мисията и визията на училището, съобразени са с целите и принципите на училищното образование и са ориентирани към системата за управление на качеството на обучението, възпитанието и социализацията в образователната институция и към институционалната среда при отчитане взаимодействието между участниците в образователния процес и сътрудничеството със заинтересованите страни.

Оперативна цел 1: Разработване и утвърждаване на единна и непротиворечива система за ефективно управление на институцията. Усъвършенстване и надграждане на разработената и прилагана в иновационен проект “Възможно е!” система за организация и управление на ОУ „Васил Левски“ .

Дейност 1. *Изграждане на Система за осигуряване качество на образованието:*
1. Изготвяне на анализ на образователния процес в институцията в контекста на националните образователни политики и стратегически цели за превръщането на образованието като национален приоритет и намиране мястото на образователната институция в контекста на промените.
Квалификация на ръководния персонал по проблемите, свързани с образователната реформа и адаптирането на училищните политики към новите образователни цели.
2. Приемане на вътрешноинституционални документи, отразяващи политиките на институцията, за изпълнение дейностите по стратегическите и оперативни цели, свързани с подобряване качеството на образованието в ОУ „Васил Левски“ . Своевременна актуализация на вътрешноинституционалните документи спрямо промените в нормативната база на национално ниво.

3. Актуализиране на училищната система за управление на качеството.

3.1. Разработване на общи и специфични мерки за качество, свързани с управлението на институцията, повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти, система за контрол на качеството, подобряване на институционалната среда, възпитанието и социализацията на учениците, училищно партньорство със заинтересовани страни.

3.2. Адаптиране на политики за постигането на образователните цели, регламентирани в ЗПУО и в ДОС.

3.3. Разработване на училищни учебни планове за всяка паралелка – всяка година, съгласно изискванията на Наредба № 4/2015 г. за учебния план, приемането им с решение на педагогическия съвет, съгласуване с обществения съвет към училището при условията и по реда на чл. 269, ал. 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование и утвърждаването им от директора на училището.

3.4. Разработване на годишна училищна програма за целодневна организация на учебния ден в съответствие със стратегията и спецификата на училището.

3.5.Изграждане на училищни екипи за:
а) подкрепа за личностно развитие на детето и ученика;
б) изграждане на позитивен организационен климат;
в) утвърждаване на позитивна дисциплина;
г) развитие на училищната общност.

3.6. Предефиниране на политики, приоритети и ценности.
а) ясно дефиниране на системата от индикатори за контрол на образователната институция.
б) изготвяне на вътрешна система за ефективен мониторинг и контрол.
(ефективен = резултатен, а не фиктивен)

3.7 Изграждане на STEM среда за прилагане на нови методи на преподаване, с цел мотивиране на учениците за учене, усвояване на трайни знания.

Дейност 2: *Инвестиции в образованието или финансови ресурси*
1. Създаване на условия за участие в национални, европейски и други международни програми и проекти. Разработване на училищни проекти:
1.1. Изграждане на училищни екипи за разработване на проекти.
1.2. Провеждане на обучение на екипите по разработване, управление и мониторинг на проекти.

2. Осигуряване на законосъобразно, икономически целесъобразно и прозрачно управление на училищния бюджета.
2.1. Актуализиране на системата за финансово управление и контрол в образователната институция спрямо Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование и разработване на
а) счетоводна политика на образователната институция;
б) стратегия за управление на риска;
в) вътрешни правила за антикорупция, за двоен подпис, за предварителен и за текущ контрол, за анализ на натовареността и за текущо наблюдение и самооценка;
г) система за документооборота;
д) политика за работа с информационни системи и активи и за информационна сигурност и правила за достъп до информация;
е) отговорности по вземане на решение, осъществяване на контрол и изпълнение
2.2. Разработване на бюджета съобразно действащата нормативна уредба.

2.3. Осигуряване на прозрачност и публично отчитане на средствата от бюджета и извън бюджетните приходи.

2.4. Разработване на процедури по постъпване и разходване на извънбюджетни средства от дарения, спонсорство, наеми, проекти и др.

2.5. Приходи на училището.
2.5.1. Осигуряване на инвестиции в образователната институция и тяхното законосъобразно, целесъобразно и икономично използване.
2.5.2. Привличане на алтернативни източници за финансиране от работа по проекти и програми, дарения, наеми, спонсорство и др.
2.6. Ефективно използване, подобряване и обогатяване на МТБ на училището. Включване на учениците в естетизирането и поддръжката на МТБ , съобразно целите на ОВП и собствените им вкусове и предпочитания.

2.6. Реализация на проекта за изграждане на модерен физкултурен салон.

Дейност 3: *Квалификационна дейност*
1. Планиране, реализиране и документиране на квалификационната дейност за педагогическите специалисти на вътрешноинституционално ниво:
1.1. Проучване на нагласите и потребностите от квалификация на персонала в училище и провеждане на ефективни обучения с доказан резултат съобразно придобитите нови компетентности.
1.2. Приемане на план за квалификация, като част от годишния план в съответствие с приоритетните области за продължаващата квалификация, с националната и регионалната политика и съобразно потребностите от квалификация на педагогическите специалисти в съответния регион, съобразен с изискването педагогическите специалисти да повишават квалификацията си с не по-малко от 48 академични часа за всеки период на атестиране и не по-малко от 16 академични часа годишно за всеки;
1.3. Утвърждаване на наставничеството.
1.4. Насочване повишаването на квалификацията на конкретния педагогически специалист към напредъка на учениците, както и към подобряване на образователните им резултати.
1.5. Създаване на стимули за мотивация за повишаване квалификацията на кадрите чрез учене през целия живот.

1.6. Отчитане на резултатите от проведената квалификационна дейност: мултиплициране и практическо приложение на добрия педагогически опит, получен по време на квалификационната дейност.

2. Планиране, реализиране и документиране на квалификационна дейност за педагогическия персонал, проведена от други институции:
2.1. Изграждане на система за продължаваща квалификация.
2.2. Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти от специализирани обслужващи звена, от висши училища и научни организации.
2.3. Увеличаване носителите на професионално-квалификационни степени, на образователно квалификационна степен „магистър“ и на образователна и научна степен „доктор“ *(което е приложимо).*

3. Споделяне на ефективни практики.
3.1. Изграждане на механизъм за популяризиране на добрия педагогически опит.
3.2. Споделяне на резултатите от обученията и мултиплициране на добрия педагогически опит чрез различни форми на изява:

а) дни на отворени врати, провеждани под формата на открита практика, събирания на педагогическите екипи по ключови компетентности и др.
б) методически семинари и дискусионни форуми за презентиране на творчески проекти, резултати и анализ на проведени изследвания, с цел споделяне и насърчаване на иновации и повишаване на нивото на квалификация.

3.3. Споделяне на добрите педагогически практики и взаимните посещения на часовете на учителите и възпитателите – всеки учител и възпитател да представи поне по един урок (самоподготовка, занимание по интереси) пред своите колеги;
3.4. Повишаване резултатите на учениците по български език, литература и подобряване четивната грамотност и презентационни умения на учениците

Дейност 4: *Нормативно осигуряване*
1. Осигуряване на достъп до законовата и подзаконовата нормативна уредба за осъществяване дейността на училището;
1.1. Изграждане на вътрешна система за движение на информацията и документите в образователната институция:

а) правила за документооборота;
б) правила за информационна сигурност;
в) правила за защита на личните данни;
г) номенклатура на делата и др.

1.2. Осигуряване на достъп до учебната документация по изучаваните учебни дисциплини;

1.2.1. Осигуряване на резервни комплекти от учебници и учебни помагала в училищната библиотека;
1.2.2. Поетапна актуализация на библиотечните единици.

1.3. Състояние на училищната документация.

1.3.1. Осъществяване на текущ контрол по изрядно водене на училищната документация съгласно Наредба № 8/11.08.2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование;
1.3.2. Съхраняване и архивиране на училищната документация съгласно изискванията на ДОС за информация и документите.

1.4. Поддържане състоянието на библиотечната информация съгласно изискванията на Наредба № 24/10.09.2020 г. за физическата среда и информационното и библиотечното

осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.

1.4.1. Набавяне на справочна и художествена българска литература;
1.4.2. Справочна и художествена англоезична литература;
1.4.3. Специализирана литература в подкрепа на училищния психолог и ресурсните учители.
1.4.4. Методическа литература и др.
1.4.5. Провеждане на инвентаризация съгласно сроковете в нормативната уредба.

Дейност 5: *Персонал*

1.Разработване на правила и/или процедури при подбор, сключване и прекратяване на трудови договори.
2.Създаване на механизъм за откритост и прозрачност при вземане на управленски решения – делегиране на отговорности (разделянето на отговорностите по вземане на решение, осъществяване на контрол и изпълнение).
3. Изработване на критерии за оценка труда на персонала:
3.1. Изготвени, обсъдени и приети критерии за диференцирано заплащане труда на персонала.
3.2. Изработване на критерии за поощряване на педагогическите специалисти с морални и материални награди за високи постижения в предучилищното и училищното образование като стимули за повишаване на мотивацията за професионално усъвършенстване и тяхната активност в развитието на иновативни практики.
4. Актуализиране на вътрешните правила за работната заплата.
5. Разработване на правила за организиране и провеждане на атестиране на педагогическите специалисти: сформирана атестационна комисия, утвърдени информации и инструктажи, пет критерия от областите на професионална компетентност в зависимост от вида на институцията и стратегията за развитието ѝ и на скала за определяне на достигнатата степен на изпълнението им, атестационни карти, декларации, планове за методическо и организационно подпомагане, протоколи, заповеди и др.
5.1. План за методическа и организационна подкрепа и определяне на наставник на педагогически специалисти, получили оценки от атестирането „отговаря частично на изискванията“ или „съответства в минимална степен на изискванията“.
5.2. Обвързване на резултатите от атестирането с кариерното развитие на педагогическите специалисти: определяне и утвърждаване от директора на работни места за „старши“ и за „главен“ учител/възпитател, както и възможностите за присъждане на втора и първа степен в рамките на числеността на педагогическия персонал и на средствата от делегирания бюджет.
6. Осигуряване на капацитет за оценка на състоянието на качеството на предлаганото образование;
6.1. Изграждане на комисия/екип за управление на качеството на образованието като помощен, консултативен и постоянен работен орган към директора на училището за оказване на подкрепа при управление на качеството в институцията
6.2. Регламентиране на задължения, правомощия, състав и време за заседания на комисията в правилника за устройството и дейността на образователната институция.

Оперативна цел 2: **Изграждане на институционална среда и училищен механизъм за подкрепа и адаптиране на учениците**

Дейност 1: *Институционална среда*

1. Разработване на мерки за адаптиране на ученика към училищната среда

1.1. Актуализиране на правилата за достъп до сградата, за охрана и сигурност с видеонаблюдение.
1.2. Приемане на механизъм с мерки и дейности за изграждане на подкрепяща и позитивна институционална среда:
- 1.2.1. приемане на различните форми на обучение, регламентиране условията за промяна в правилника за дейността на училището;
- 1.2.2. сътрудничество на училището с външни партньори и осигуряване на условия за интерактивно учене.
- 1.2.3. сформиране на ГУТ и училищна комисия по безопасност и здраве и уреждане в правилник правата и задълженията им за предотвратяване на рисковете;

1.3. Създаване на възможности за включване на ученика в различни форми за занимания по интереси в зависимост от неговите интереси и потребности;
1.4. Осигуряване на условия за възможност за гъвкаво, интерактивно и адаптивно обучение.
- 1.5.1. Създадени възможности за приложение на ИКТ в образователния процес по всички учебни предмети;
- 1.5.2. Разработване от страна на педагогическите специалисти на свои модели на интерактивни добри педагогически практики;
- 1.5.3. Осъществяване на контрол по планирането на материала по учебните предмети и разработване на различни образователни материали (вкл. интерактивни методи на преподаване) и използване на електронно четими учебници *(ако е приложимо).*
- 1.5.4. Създаване условия за гъвкаво прилагане, изменяне и адаптиране методите на преподаване от страна на учителите с оглед постигането на по-добри резултати от ученето;
- 1.5.5. Създаване условия за използване на интерактивни техники за окуражаване на учениците да правят връзки и да участват активно в учебния процес.

Дейност 2: *Превръщане на училището в приобщаваща и подкрепяща среда*
1. Създаване условия за интегриране на ученици със СОП (достъпна среда, ресурсна подкрепа, др.).

2. Предприемане на мерки за социализиране на ученици, за които българският език не е майчин:
- а) допълнително обучение по учебни предмети, в т.ч. и по български език и литература;
- б) консултации по учебни предмети, в т.ч. и по български език и литература;
- в) взаимодействие с образователен медиатор;
- г) сътрудничество с неправителствени организации, регионалните управления по образование и др.

3. Утвърждаване на политики за работа с ученици от уязвими групи:
3.1. Участие в различни форми на сътрудничество с неправителствени организации, регионалните управления по образование, органите за закрила на детето, дирекция „Социално подпомагане“ и др.
3.2. Изготвяне на писмени предложения до съответната дирекция „Социално подпомагане“ за предоставяне на помощ в натура за ученици, като предлагат вида на помощта съобразно идентифицираните потребности на всеки конкретен ученик.

4. Утвърждаване на политики за превенция на ранното отпадане от образователната система:

а) участие на педагогически специалисти в дейности на екипи по обхват: посещения по домовете на учениците в риск от отпадане, за които се установи, че отсъстват от училището без уважителни причини и разговори с родители/настойници/ лица, полагащи грижи;
б) системно взаимодействие с родителите с цел мотивирането им за осигуряване на трайното присъствие на ученика в училище;
в) предлагане на мерки за обща и допълнителна подкрепа на учениците в риск от отпадане;
г) предлагане на мерки за ангажиране на застрашените от отпадане ученици в училищния живот.

5. Приемане/актуализиране на правила за разрешаване на възникнали конфликти:
5.1. Сформиране на училищна комисия за превенция на тормоза и насилието.
5.2. Изграждане на механизъм за противодействие на тормоза и насилието: превенцията и интервенция при разрешаването на конфликти и търсене на подкрепа и партньорство в и извън общността.

6. Реализиране на дейности за превенция и разрешаване на конфликти;
6.1. Съвместна работа на психолога/педагогическия съветник с класните ръководители по изпълнение на мерките за превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес:
а) създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин;
б) насочване на детето или ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;
в) индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);
г) участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището, включително определяне на възможности за участие на ученика в доброволчески инициативи;

7. Изграждане на вътрешна информационна система за предоставяне на информация, свързана с дейността на училището: актуална интернет страница на училището, електронен дневник, електронно портфолио на класа и др. за формиране на чувството за принадлежност към институцията у всеки възпитаник.

8. Осигуряване на начини и средства за разпространяване на информацията: интернет страница на училището, фейсбук-групата на училището, електронни адреси, училищен вестник и др. с оглед утвърждаване положителния облик на училището в общността.

9. Защита на личностното достойнство на учениците и учителите в синхрон с демократичните процеси в обществото.

Дейност 3: *Инициативи по основни направления на възпитателната дейност*

1. Приемане на училищна стратегия за възпитателната работа, отчитаща спецификата на училището и включваща:
1.1 Реализиране на дейности за формиране на знания и умения за здравословен начин на живот: здравни беседи, дискусии с представители на здравни организации, викторини и състезания.
1.2 Активно включване на родителите в учебния процес и извънучилищни дейности. Стимулиране на ранно кариерно и професионално ориентиране.
1.3 Реализиране на дейности за екологичното възпитание на учениците: състезания на открито, посещения в близки местности, изграждане на еко-база, доброволчески еко

инициативи (почистване на класната стая, двора на училището, спортните площадки, др.).

1.4 Реализиране на дейности за възпитание в национални и общочовешки ценности:

а) патриотичен календар на класа;

б) ученически инициативи за изразяване почит към националните герои и вековната ни история – разписани инициативи за всеки празник;

в) представяне на ученическо творчество (възможности за публикуване в училищните, и в местни и национални медии).

Оперативна цел 3: **Управление на образователния процес чрез внедряване на ефективна система за обучение и учене, ориентирана към мислене.**

Дейност 1: *Учебна дейност*

1. Разработване и въвеждане на модел за подготовка и планиране от страна на учителя:

1.1. Самостоятелно планиране на дидактическата работа за практическото изпълнение на заложените цели на обучението и за постигане на очакваните резултати в съответната учебна програма за придобиване на общообразователната подготовка в съответствие с предвидените учебни часове по учебен план.

1.2. Насоченост към ритмичното усвояване на учебното съдържание по съответния учебен предмет за даден клас и за осъществяване на съответстващите учебни дейности за гарантиране на изпълнението на цялата учебна програма.

1.2.1. Съобразяване на дидактическата подготовка на урока с учебната програма и с резултатите от входяща, изходяща диагностика и текущото оценяване и го променя гъвкаво при необходимост.

1.2.2. Предвиждане на мерки за диференциран и индивидуализиран подход с нуждаещи се от подкрепа ученици.

1.2.3. Разпределяне на съотношението на уроците за нови знания към тези за упражнения, преговор и обобщение, както и за контрол и оценка, съгласно изискванията на ДОС за общообразователната подготовка и ДОС за оценяване.

1.2.4. Адаптиране на планираната дидактическа работа за различните паралелки спрямо равнището на подготовка и различните потребности на учениците.

1.2.5. Включване на учениците в предварителната подготовка на урока със задачи за проучване, с презентации, с информационни съобщения и др.

1.3. Планиране и използване на ИКТ в урока

1.3.1. Разработване и въвеждане на система за квалификация на учителите във връзка с ефективното използване съвременни информационни и комуникационни технологии в обучението.

1.3.2. Самостоятелно разработване на мултимедийни и електронни уроци.

Дейност 2: *Оценяване и самооценяване*

1. Използване на разнообразни форми за проверка и оценка на постиженията на учениците (формални, неформални, вътрешни, външни форми на оценяване, самооценяване и взаимно оценяване).

2. Установяване на входното равнище на учениците по учебните предмети или модули, които са изучавали през предходната година в задължителните учебни часове, в триседмичен срок от началото на учебната година чрез текущо изпитване:

2.1. Установени дефицити и набелязване на мерки (допълнително обучение и/или консултации) за компенсиране;

3. Изготвяне и утвърждаване на график за датите за контролни и класните работи предварителното му оповестяване на учениците и на родителите.

4. Изготвяне на критерии за оценяване, запознаване на учениците и родителите им с тях.
5. Изграждане на умения у учениците за самооценяване чрез използване на адекватни критерии и показатели.
6. Осъществяване на перманентен контрол за ритмичност на оценяването_съгласно чл. 11 от Наредбата за оценяване на резултатите от обучението на учениците.
7.Осигуряване на възможности за валидиране на компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене.
8. Анализ на резултатите и постиженията на учениците: средните резултати на училището от националното външно оценяване, средните резултати за областта, средните резултати за страната, др.*(което е приложимо)*.

Дейност 3: *Изграждане на позитивни взаимоотношения ученик-учител; ученик-ученик*
1. Изграждане на взаимоотношения на партньорство между учителите и учениците:
1.1. Изграждане на политики за подкрепа за личностно развитие на детето и ученика между институциите в системата на предучилищното и училищно образование:
- 1.1.1. Подкрепа за личностно развитие на ученика (мерки за обща и допълнителна подкрепа).
- 1.1.2. Изграждане на позитивен организационен климат;
- 1.1.3. Утвърждаване на позитивна дисциплина;
- 1.1.4. Развитие на училищната общност.

2. Изграждане на умения за работа в екип в паралелката: използване на интерактивни методи на обучение с доказан ефект върху изграждане умения за работа в екип, организиране на обучения на връстници от връстници, въвеждане на практиката на ученици-наставници за превенция на конфликти, отпадане от училище, развиване на лидерство, участие в клубове и неформални групи по интереси и др.

3. Утвърждаване на позитивен организационен климат в институцията:
3.1. Планиране и реализация на дейности по осигуряване на обучение и възпитание в здравословна, безопасна и сигурна среда, зачитане на учениците като активни участници в образователния процес.
3.2. Осигуряване на условия за формиране на патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности чрез участие на учениците в:
- а) организиране и провеждане на училищни празници и събития съобразно календара на националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници (честване на годишнини, отбелязване на значими за историята ни събития, на патрона на паралелката, училището, дискусионни форуми по актуални теми и др.);
- б) ритуализацията на училищния живот чрез предложения и дейности, свързани с училищните традиции и изграждане на новата визия на училището.

3.3. Участие в организиране и провеждане на училищни кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и др.
- а) здравословен начин на живот;
- б) екологично възпитание чрез проектни дейности, хепънинги, състезания и др.;
- в) физическа активност и участие в спортни дейности.

3.4. Изграждане на училище без агресия, осигуряващо подкрепяща среда, индивидуално консултиране по възрастови проблеми, проблемно поведение и др.
3.5. Развиване на система за извънкласни и извънучилищни дейности, които спомагат за по-добрата организация на свободното време и са насочени към развитие на творческия

потенциал на учениците, като възможности за увеличаване на привлекателността на училището.

4. Утвърждаване на позитивна дисциплина:
4.1. Приемане на правила за поведение в паралелката.
4.2. Приемане, утвърждаване и спазване на етичния кодекс на общността.
4.3. Реализиране на форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията.
4.4. Проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно процеса и съдържанието на училищното образование и предложения по училищния живот.
4.5. Поощряване на учениците с морални и материални награди при показани високи постижения в областта на науката, изкуството и спорта.
4.6. Осигуряване на кариерно ориентиране на учениците, интегрирано в ОВП.

5. Утвърждаване на институционални политики за подкрепа на инициативността и участието на учениците чрез подходящи за възрастта им включващи демократични практики, като:
5.1. Участие в създадените форми на ученическо самоуправление и представителство.
5.2. Участие в организиране и провеждане на доброволчески дейности във и извън училище.
5.3. Участие в поддържане на училищни медии (вестници, радио, телевизия, списания, интернет страници и др.).
5.4. Участие в обсъждане на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т.ч. училищния учебен план чрез формите на ученическо самоуправление.

Дейност 4: *Повишаване резултатите от обучението*

1. Подготовка на учениците за успешно полагане на изпитите от НВО в края на IV и на VII клас.

2. Организиране на допълнително обучение по време на лятната ваканция при условия и по ред, определени със заповед на директора на училището за ученици с обучителни трудности. При необходимост допълнителното обучение може да продължи и през следващата учебна година.

3. Консултиране на учениците, полагащи поправителен изпит и изготвяне на програми за допълнителна работа по учебни предмети или модули.

4. Преустановяване на индивидуалната учебна програма и продължаване на обучението по общата при постигане изискванията на учебната програма за ученици със СОП, които са постигнали изискванията на учебната програма по учебен предмет от училищния учебен план.

5. Изготвяне на програма за превенция на ранното отпадане от училище по различни причини.

6. Подготовка на ученици за участие в състезания, олимпиади, конкурси и др.

Дейност 5: *Постигане на високи педагогически постижения*

1. Изграждане на система за мотивация на педагогическите и непедагогическите специалисти за повишаване квалификацията и за кариерно развитие.

2. Планиране, координиране, управление и контрол на дейностите за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти на училищно ниво.

3. Създаване на условия за включването на педагогически специалисти във форми за продължаваща квалификация– вкл. финансови.

4. Мотивиране на учители за подготвяне на ученици на състезания, олимпиади и др.

Оперативна цел 4: Партньорство и сътрудничество разработване и утвърждаване на система от специални мерки за училищно партньорство, създаваща социална ангажираност и отговорности на педагогическите специалисти при работа с родители, ученици и общественост.

Дейност 1: *Партньорство между преките участници в училищното образование*
1. Изграждане на механизъм за партньорство между преките участници в училищното образование.
1.1.Създадени условия за подкрепа на млади учители – наставничество.
1.2. Включване на учителите в управлението на промените в училището: сформиране на екипи и комисии.

2. Приети мерки за ефективно партньорство на училищното ръководство с педагогическия екип, обществения съвет, настоятелството и ученическото самоуправление.
2.1. Представяне стратегията за развитието на училището пред родителската общност.
2.2. Формиране на нагласи у родителите за партньорство и сътрудничество чрез организиране на родителски срещи и инициативи на паралелките.
2.3. Реализиране на дейности за проучване нагласите и отношенията на родителите по конкретни въпроси – проучвания чрез анкети, интервюта и др.
2.4. Провеждане на разяснителни кампании сред родителите на общи родителски срещи (прием, първи учебен ден, организация и провеждане на НВО, др.).
2.5. Планиране и реализация на дейности за активно участие на родителите в организираните от училището извънкласни дейности.
а) коледни конкурси;
б) празници на словото;
в) училищни изложби;
г) форуми за превенция на агресията и насилието;
д) участие в акции за събиране на помощи за деца в тежко социално;
е) ден на таланта и др.

3. Сътрудничество със социалните партньори при разработване на концепции, вътрешнонормативни документи, квалификация, предложения, мнения, становища по съвместни проекти, модернизиране на материалната база на институцията.

Дейност 2: *Взаимодействие със заинтересовани страни*
1. Взаимодействие с институциите в системата на образованието, териториалните органи на изпълнителната власт, органите за местното управление:
1.1. Партньорство с висши училища и обучаващи организации за организиране на продължаваща квалификация на учителите.
1.2. Партньорство с други училища в областта и страната за обмяна на добри педагогически практики, за организирането на различни състезания и културни събития.
1.3 Партньорство с органите на местно самоуправление при подготовката, реализирането и управлението на национални и международни програми и проекти, подпомагащи дейности в областта на образованието.

2. Взаимодействие с дирекция „Социално подпомагане“, Агенцията за закрила на детето и структурите на полицията

VI. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ИЗГРАЖДАНЕ СИСТЕМАТА ЗА КАЧЕСТВО

1. Утвърдена стратегия за развитие на училището.
2. Утвърден план за действие и финансиране за съответната учебна година.
3. Актуализирани правила за приемане на вътрешноинституционални политики.
4. Приет бюджет на училището, тримесечни отчети.
5. Разработени и утвърдени училищни учебни планове.
6. Разработена и утвърдена програма за целодневна организация.
7. Изградени училищни комисии и екипи.
8. Разработена или актуализирана система за финансово управление и контрол (СФУК).
9. Наличие на училищен сайт с актуална информация.
10. Утвърдена процедура по постъпване, приемане и разходване на извънбюджетните средства.
11. Относителен дял (%) на педагогическите специалисти, участвали през календарната година в обучения, организирани от специализирани обслужващи звена, от висши училища, научни организации или от обучителни организации, чиито програми за обучение са одобрени от МОН.
12. Публикуване на интернет страницата на училището на вътрешноинституционални документи.
13. Наличие на училищен архив и актуализиран правилник за архивиране на документите, утвърдена номенклатура на делата съгласно изискванията на Държавен архив.
14. Обогатен библиотечен фонд. Набавена справочна и художествена българска литература; справочна и художествена англоезична литература; философска и психологическа литература; методическа литература и др. Проведена инвентаризация съгласно сроковете в нормативната уредба.
15. Утвърдени правила за подбор, сключване и прекратяване на трудови договори.
16. Утвърдени правила и критерии за оценка труда на персонала.
17. Създадени безопасни условия за обучение, възпитание и труд.
18. Утвърдена програма за занимания по интереси и сформирани различни форми (клубове, школи, секции, ателието и др.), съобразени с интересите на учениците и възможностите на училището.
19. Изградена достъпна образователна и физическа среда.
20. Създаден пакет с разработени материали за диференцирано обучение според равнището на справяне на учениците.
21. Брой подготвени разнообразни учебни материали за урока, съответстващи на различните стилове на учене на учениците.
22. Брой извършени взаимни наблюдения на уроци, брой попълнени карти за наблюдение на урока.
23. Намаляване броя на отсъствията на учениците и контрол на посещаемостта.
24. Брой на учениците – второгодници.
25. Брой проведени срещи с институции: дирекция „Социално подпомагане“, агенцията за „Закрила на детето“, структурите на полицията, представители на местната общественост, социални партньори.

26. Брой проведени инициативи с включване на родители: проведени заседания на педагогическия съвет с присъствието на представители на родителската общност, родителски срещи, проведени проучвания, анкети и др.
27. Резултати от участието на ученици в състезания, олимпиади, конкурси и др.
28. Брой учители, подготвили ученици на състезания, олимпиади и др.
29. Утвърдена система за поощрения и награди на ученици и учители за активно включване в извънкласните и извънучилищни дейности.
30. Брой ресурсни учители, назначени педагогически съветник и/или психолог, логопед в училище и организация на работата им за активна подкрепа на възпитателната дейност.